

KRITIKA

Pogled skozi razbita stekla

ODER

Iza Strehar: Izkoristi in zavrzi me
Režija Gregor Gruden

Mestno gledališče ljubljansko

●●●●●

✎ Gregor Butala

S krstno uprizoritvijo novega domačega dramskega besedila *Izkoristi in zavrzi me* so v Mestnem gledališču ljubljanskem ob koncu sezone sklenili tudi dva njena vsebinsko-repertoarna poudarka: program predstav na Mali sceni, ki so jih režisersko podpisovali igralci (tokrat je bil v tej vlogi Gregor Gruden), in na novo vpeljani rezidenčni program, ki izbranim mladim avtorjem – letos je bila to dramatičarka Iza Strehar, sicer tudi uspešna scenaristka – omogoča, da svoje drame razvijajo v dialogu s celotno ustvarjalno zasedbo. Težko je oceniti, ali se je omenjeni tip procesa v tem primeru ustrezno odrazil pri rezultatu in je predloga (ter z njo predstava) zaradi načina svojega nastajanja boljša, kot bi bila sicer – ali pa je nemara slabša. Celota je namreč bolj ohlapna, kakor bi pričakovali od projekta, ki je bil skozi opisano snovanje deležen sprotne kritične refleksije.

Pisanje Ize Strehar izkazuje občutek za dialog in zgradbo; njena besedila, nekatera so bila tudi že bralno uprizorjena (Hlod na avtocesti) ali nagrajena (lani žlahtno komedijsko pero za Vsak glas šteje), se vsebinsko večinoma osredotočajo na medosebne odnose v družinskih in prijateljskih krogih, z njimi povezane intimne stiske in nepredelane travme, skozi katere se odstira tudi splošna tesnoba bivanja v pospešenem ritmu nenehnih »kriz«, v katerem je posameznik tako ali drugače vnaprej obsojen na neuspeh (ter s pomanjkanjem perspektiv vsaj do neke mere že sprjaznjen). V enega tovrstnih režnjev sodobnosti je umeščena tudi drama *Izkoristi in zavrzi me*, ki poskuša biti prek četverice mladih, ki so nekje med začetkom in koncem študentskih let, portret (vsaj dela) neke generacije – a tudi podoba razpadajoče družbe, kjer zlagani videzi le še za silo prekrivajo zavožene eksistence, nihajoče med obupom in naslado, manipuliranjem in iskanjem bližine. Vse to se zgošča že v temeljni situaciji predstave, prometni nesreči, kjer avtomobilske razbitine, iz katerih se plazijo obtolčena telesa, odigrajo tako simbolno (»poškodovanost« posamičnih življenj, razmerij med osebami, širšega okolja) kot »dramaturško« vlogo (točka preloma), sedeži in deli karoserije pa se izkažejo tudi kot

uporabni kosi scenografije (Damir Leventić). Od tega »prologa« nato dogajanje preskakuje v preteklost in nazaj, dokler se obe razsežnosti naposled ne zlijeta v sklepnem prizoru.

Skozi fragmente vsakdana tako spoznamo družčino, ki skupaj zabija čas, najraje ponoči, omamljajo se in debatirajo; nekakšen krog seksa, preprirov in medsebojnega poniževanja je to, v katerem pa se počutijo prijetno domače, malo topline, pa veliko prezira do drugih in sebe, nenehne igre moči, kjer si občasno nesramno privoščijo še koga tretjega. Vendar pa vse like pesti odsotnost večplastnosti, ki jih dela zgolj za tipske modele »izgube smisla«, naj gre za razvajenega brezčutneža (Filip Samobor), njegov prijateljski privesek (Matic Lukšič), proustdušno hedonistko (Lena Hribar) ali njeno starejšo sestro (Anuša Kodelja), ki kljub siceršnji dezorientiranosti izkazuje vsaj nekaj pristne zavzetosti za sočloveka; tudi vsestransko nebolgljeni pesnik (Tines Špik) je komaj verjetna kreatura. Predstava tako kljub zagnanim in doživetim igralskim prispevkom ostaja na ravni nekakšnega osnutka brez posebnosti, ki mu za pravo prepričljivost vendarle manjka nekoliko širši (v)pogled. ✕

Iztek sezone v Mestnem gledališču ljubljanskem je zaznamovala krstna uprizoritev drame *Izkoristi in zavrzi me* Ize Strehar v režiji Gregorja Grudna. ✎ Peter Giodani